

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Κα. ΤΖΑΝΗ

Η ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΒΙΑΣΜΟ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΠΙΦΕΡΕΙ Η ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΗΣ ΚΥΗΣΗΣ ΣΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΕΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ: 2006

ΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ: ΑΔΑΜΗ ΙΩΑΝΝΑ (Α.Μ.: 230002)

ΣΟΦΙΑΝΟΥ ΜΑΡΙΑ (Α.Μ.: 230152)

ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ: Ε'

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	2
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ	4
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ	5
ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	6
ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	7
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ-ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	8
ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ	9
ΟΡΙΣΜΟΙ	11
ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΕΘΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ	13
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΒΙΑΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	14
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΤΡΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	17
ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΤΡΩΣΗΣ	20
ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ	25
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	28
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	29

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Είναι δύσκολο να ταχθεί κανείς υπέρ ή κατά απέναντι στην ενέργεια της έκτρωσης. Κάποιοι σίγουρα θα αντιταχθούν κατηγορηματικά, κάποιοι θα ταχθούν υπέρ και κάποιοι άλλοι θα παραμείνουν προβληματισμένοι προσπαθώντας να λάβουν τη δικαιότερη θέση.

Στην παρούσα εργασία επιχειρούμε να διαχωρίσουμε την ξεχωριστή εκείνη περίπτωση όπου μια γυναίκα θύμα βιασμού, μένει έγκυος και επιλέγει να τερματίσει την εγκυμοσύνη, κατευθυνόμενη από τις βαθιές επιρροές που είχε ο βιασμός στον ψυχισμό της. Η επικρατούσα αντίληψη γύρω από το εν λόγω θέμα είναι ότι δεν είναι μεμπτό για μια γυναίκα να στραφεί προς την έκτρωση όταν η εγκυμοσύνη της προήλθε από μία βίαιη πράξη. Σύμφωνα με την αντίληψη αυτή, η πράξη του βιασμού είναι σφοδρότερη από αυτή της έκτρωσης και μάλιστα η έκτρωση ίσως είναι η επιλογή που θα δώσει στη συγκεκριμένη γυναίκα την ευκαιρία να ξεπεράσει τα ψυχικά τραύματα που της άφησε ο βιασμός.

Μέσα από την έρευνά μας επιχειρούμε να διαψεύσουμε ή να επιβεβαιώσουμε την αντίληψη αυτή συλλέγοντας δεδομένα για το βιασμό, την έκτρωση γενικά και την έκτρωση που πραγματοποιείται στην βιασμένη έγκυο γυναίκα. Η διερεύνησή μας περιορίζεται στις επιδράσεις που έχουν οι παραπάνω τρεις ενέργειες στο σώμα αλλά και στην ψυχή της γυναίκας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα εργασία βρίσκονται συγκεντρωμένα στοιχεία που αφορούν τα παρακάτω φαινόμενα:

Αρχικά αναλύονται οι επιπτώσεις που έχει ο βιασμός μιας γυναίκας στον ψυχικό της κόσμο. Στη συνέχεια παρατίθενται οι επιπτώσεις που μια έκτρωση έχει στην ψυχική και στη σωματική υγεία μιας γυναίκας και πως αυτές διαμορφώνονται σε μια γυναίκα, στην ειδική περίπτωση που έχει επιλέξει να τερματίσει την εγκυμοσύνη της επειδή προέκυψε μετά από βιασμό. Στο σημείο αυτό οφείλουμε να τονίσουμε πως οι βλάβες που αναφέρονται στην υγεία της γυναίκας που έχει υποστεί έκτρωση δεν είναι δεδομένες. Πρέπει να διασαφηνίσουμε ότι οι συγκεκριμένες σωματικές επιπτώσεις δεν παρουσιάζονται καθολικά. Συνεπώς δεν πρέπει να εκληφθούν σαν βέβαια επακόλουθα μιας έκτρωσης αλλά σαν πιθανά.

Μέσα από τη συγκέντρωση αυτών των στοιχείων επιχειρούμε να συσχετίσουμε τις τα δεδομένα αυτά ώστε να υιοθετήσουμε την ορθότερη στάση απέναντι στην ενέργεια της έκτρωσης, όταν πρόκειται για λήξη κύησης που προέκυψε μετά από βιασμό.

Οι επικρατέστερες σχολές σκέψης γύρω από το θέμα είναι δύο και μάλιστα αντικρουόμενες. Αφ ενός υπάρχει εκείνη η ομάδα των ανθρώπων που καταδικάζει την έκτρωση και δεν αντιμετωπίζει την εν λόγω περίπτωση της κύησης ως εξαίρεση. Αφ εταίρου υπάρχει η σχολή σκέψης που θεωρεί ότι η γυναίκα που έχει κυοφορήσει μετά από βιασμό έχει κάθε λόγο και δικαίωμα να προβεί σε άμβλωση. Τα «μέλη» της συγκεκριμένης σχολής μπορούν να ταξινομηθούν σε δύο κατηγορίες. Τη μία κατηγορία αποτελούν εκείνοι οι οποίοι θεωρούν ότι είναι απαράβατο δικαίωμα της γυναίκας να αποφασίζει για το σώμα και τη ζωή της και κατά συνέπεια και στην περίπτωση που είναι θύμα βιασμού και έχει συλλάβει παιδί. Η άλλη κατηγορία συνίσταται από εκείνα τα άτομα που τάσσονται κατά της ενέργειας της έκτρωσης, εκλαμβάνουν όμως την εν λόγω περίπτωση σαν μια εξαίρεση.

ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ

Στην εργασία αυτή γίνεται μια προσπάθεια εξέτασης του ζητήματος της έκτρωσης που προκύπτει ως ανάγκη λόγω μιας ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης, όταν η εγκυμοσύνη αυτή είναι αποτέλεσμα βιασμού. Τόσο το θέμα της έκτρωσης όσο και το θέμα του βιασμού αν και αποτελούν τραγική πραγματικότητα, δε γίνονται συχνά αντικείμενο μελέτης. Η κοινωνική απαξία που συνοδεύει το θέμα του βιασμού έχει σαν αποτέλεσμα την περιορισμένη συστηματική διερεύνηση όλων των πτυχών του θέματος. Οι περισσότερες μελέτες περιορίζονται σε ένα από τα δύο φαινόμενα χωρίς να δίνουν μεγάλη έμφαση στην πιθανότητα εμφάνισης του ενός ως αποτέλεσμα του άλλου.

Η εργασία αυτή αποτελεί μια πρώτη προσπάθεια κατάδειξης των συνεπειών που μπορεί να έχει μία έκτρωση, αιτία της οποίας είναι ο βιασμός. Είναι μια απόπειρα να τεκμηριωθεί η περαιτέρω επιστημονική έρευνα και μελέτη που πρέπει να πραγματοποιηθεί στους δύο αυτούς πολύ ευαίσθητους τομείς. Εξάλλου η άγνοια των συνεπειών λόγω έλλειψης ενημέρωσης για την επόμενη μέρα μιας έκτρωσης, είναι ένας από τους βασικούς λόγους που ο αριθμός των εκτρώσεων έχει αυξηθεί δραματικά τις τελευταίες δεκαετίες. Για το λόγο αυτό κρίνουμε αναγκαίο να διερευνηθεί περισσότερο το θέμα αυτό, το οποίο παρά την τραγικότητα που το συνοδεύει είναι ένα φαινόμενο με το οποίο πρέπει να έρθουμε αντιμέτωποι.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Το βασικό ερευνητικό ερώτημα που επιχειρούμε να απαντήσουμε είναι το εξής: «Στην περίπτωση που μια γυναίκα μένει έγκυος μετά από βιασμό και επιλέξει να κάνει έκτρωση, λυτρώνεται από την τραγική πράξη του βιασμού;»

Στην πορεία αναζήτησης απάντησης στο παραπάνω βασικό μας ερώτημα, θα επιδιώξουμε να απαντήσουμε στα εξής δευτερεύοντα ερωτήματα, ώστε να έχουμε μια σφαιρικότερη αντίληψη: «Τι επιδράσεις έχει ο βιασμός στη γυναίκα-θύμα;» και «Ποιες είναι οι επιπτώσεις μιας έκτρωσης στη σωματική υγεία και στον ψυχισμό της γυναίκας;»

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Βιασμός και έκτρωση. Δύο λέξεις που σίγουρα ξεχωρίζουν από τις υπόλοιπες στη ροή του λόγου. Δύο έννοιες πολύ ευαίσθητες και ιδιαίτερα φορτισμένες. Τι γίνεται όταν οι έννοιες αυτές συνδέονται, μέσω μιας ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης, αποτέλεσμα βιασμού;

Η αντιμετώπιση της πράξης του βιασμού από το θύμα εξαρτάται από την ψυχική δύναμη του θύματος. Θεωρούμε ότι στην πλειοψηφία είναι πολύ δύσκολο για το θύμα να ξεπεράσει τα ψυχικά τραύματα και τις τρομακτικές εικόνες που χαράσσονται μέσα του σε διάστημα μόλις λίγων λεπτών. Ένα παιδί στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν είναι το σύμβολο μιας πράξης αγάπης αλλά το σύμβολο μιας πράξης βίαιης και άρα ανεπιθύμητης. Το παιδί θα είναι για το θύμα η ζωντανή ανάμνηση του απάνθρωπου συμβάντος και τροχοπέδη στην ψυχική λύτρωση του θύματος. Η επιλογή της έκτρωσης ίσως είναι η δίοδος για τη συνέχιση της πορείας της ζωής.

Υποθέτουμε ότι το θύμα του βιασμού σκέφτεται με τον παραπάνω τρόπο και πως αφού τερματίσει την εγκυμοσύνη θα νιώσει μια ψυχική ελευθερία και θα προσδοκά την - θεωρούμενη πλέον πιθανή - απελευθέρωσή του από την τρομακτική πράξη του βιασμού. Την αλήθεια αυτής της υπόθεσης θα εξετάσουμε στην παρούσα εργασία.

ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Το ζήτημα των αμβλώσεων αποτελεί ένα ζήτημα με πολλές παραμέτρους διερεύνησης. Οι περιπτώσεις και οι λόγοι για τους οποίους μια γυναίκα αποφασίζει να πραγματοποιήσει μία έκτρωση είναι πολλοί. Η αντιμετώπιση αυτής της γυναίκας από το κοινωνικό σύνολο, οι συνέπειες που θα έχει η επέμβαση αυτή καθώς και οι θέσεις της Εκκλησίας και του κρατικού φορέα αποτελούν μερικές από τις παραμέτρους διερεύνησης του θέματος των αμβλώσεων.

Η επιλογή της επιμέρους παραμέτρου της οποίας αντικείμενο έχει η εργασία αυτή έγινε με αφορμή ένα κείμενο από το διαδίκτυο. Σύμφωνα με το κείμενο αυτό η πιθανότητα εγκυμοσύνης από βιασμό είναι ελάχιστη: στις 1000 γυναίκες θύματα βιασμού, μόνο 1-2 έχουν πιθανότητα να μείνουν έγκυες. Σε ένα υποθετικό αριθμό 200.000 βιασμών δηλαδή, η πιθανότητα εγκυμοσύνης περιορίζεται στους 255.¹

Ο αριθμός αυτός αν και εντυπωσιακά μικρός αναγκάζει τις γυναίκες που ανήκουν στο τραγικό αυτό ποσοστό να λάβουν μία απόφαση που θα αλλάξει τη ζωή τους. Για το λόγο αυτό η εργασία αυτή περιορίζεται στην αναζήτηση τις μελλοντικής στάσης των λίγων αυτών γυναικών και στον τρόπο που η απόφαση μιας έκτρωσης θα τις επηρεάσει. Γιατί αν και μικρό το ποσοστό οι γυναίκες αυτές αποτελούν μια πραγματικότητα που δεν πρέπει να παραμελείται από κανέναν.

¹ Willke J.C., Why can't we love them both, chapter 29, Ημερομηνία πρόσβασης [14/01/2006] από www.abortionfacts.com/online_books/love_them_both/why_cant_we_love_them_both_29.asp

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ – ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Κατά τη διάρκεια της διερεύνησης για την εκπόνηση της εργασίας αυτής, προέκυψαν διάφορα προβλήματα που λειτούργησαν ανασταλτικά στην ολοκλήρωσή της.

Ο περιορισμός του χρόνου αποτέλεσε ένα παράγοντα που δεν επέτρεψε την εις βάθος έρευνα και μελέτη του θέματος. Επιπρόσθετα, η απουσία πολλών βιβλιογραφικών αναφορών σχετικών με το θέμα μελέτης αποτέλεσε τροχοπέδη στη διεκπεραίωση της εργασίας. Όσα βιβλία βρέθηκαν περιείχαν επιστημονικούς όρους γραμμένους στα αγγλικά, η μετάφραση των οποίων ήταν πολύ δύσκολη. Για το λόγο αυτό άλλωστε η εργασία βασίζεται σε αναφορές που βρέθηκαν στο διαδίκτυο.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Τα κοινωνικά «ταμπού» που συνοδεύουν την πράξη του βιασμού καθώς και ο κοινωνικός στιγματισμός που συχνά παρουσιάζεται μετά από μία άμβλωση αποτελούν τους βασικούς λόγους για τους οποίους τα δύο αυτά θέματα δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο σχολών σκέψης. Ωστόσο οι αντικρουόμενες απόψεις που εκφράζονται, κυρίως για το ζήτημα της έκτρωσης, δεν είναι σπάνιο φαινόμενο.

Μία περίπτωση όπου οι απόψεις αυτές εκφράζονται σε επίσημη βάση και όχι στα πλαίσια απλών συζητήσεων και διαφωνιών είναι ο διχασμός του πληθυσμού των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής σε δύο «αλληλοσπαρασσόμενα στρατόπεδα»: τους υπερασπιστές των άμβλώσεων Δημοκράτες και στους πολέμιους των άμβλώσεων Ρεπουμπλικάνους. Οι Δημοκρατικοί πρεσβεύουν ότι με τη νομιμοποίηση των εκτρώσεων η γυναίκα αποκτά τον έλεγχο του σώματος τους, ενώ η αφαίρεση του δικαιώματος στην έκτρωση καταργεί την ισότητα των δύο φύλων. Από την άλλη, οι Ρεπουμπλικάνοι υποστηρίζουν πως η παραπάνω νομιμοποίηση απομακρύνει την κοινωνία από τις χριστιανικές βάσεις και τις αξίες που θα έπρεπε να τη χαρακτηρίζουν.²

Στην περίπτωση που μια γυναίκα μείνει έγκυος αφού έχει υποστεί βιασμό συχνά βρίσκεται αντιμέτωπη με το δίλημμα αν θα πρέπει ή όχι να κρατήσει το παιδί αυτό. Οι απόψεις γύρω από το ζήτημα αυτό ποικίλλουν. Από τη μία οι υποστηρικτές των εκτρώσεων πρεσβεύουν ότι το σώμα της γυναίκας της ανήκει και κατά συνέπεια μπορεί να κάνει ό,τι θέλει με αυτό. Θεωρούν ακόμη πως το παιδί που κυοφορεί μια γυναίκα που έχει υποστεί τέτοιας μορφής σεξουαλική παρενόχληση, όπως ο βιασμός, δεν είναι αποτέλεσμα αγάπης αλλά μιας ειδεχθούς πράξης και για το λόγο αυτό η απόφαση μιας έκτρωσης είναι απόλυτα δικαιολογημένη. Από την άλλη, πολλοί είναι αυτοί που υποστηρίζουν πως είναι

² Σταυρουλάκη Ε., Διχάζουν οι άμβλώσεις, Ημερομηνία πρόσβασης [14/01/2006] από http://ta-nea.dolnet.gr/print_article.php?e=A&f=16048&m=N37&aa=1

παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων να εκτελούμε κάποιον, το έμβρυο που κυοφορεί η βιασμένη γυναίκα, για τα εγκλήματα που έχουν διαπράξει οι γονείς του, ο βιαστής στην προκειμένη περίπτωση. Επιπλέον θεωρούν πως τα παιδιά των βιαστών δεν είναι «λιγότερο» άνθρωποι και οφείλουν να έχουν και αυτά, όπως όλα τα υπόλοιπα παιδιά, το δικαίωμα στη ζωή.³

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθούμε στις απόψεις δύο γιατρών γύρω από το θέμα των εκτρώσεων:

Ο γνωστός καρδιολόγος Μαγκντί Γιακούμπ αναφέρει πως η ανθρώπινη ζωή ξεκινά από τη στιγμή που έχεις ένα άτομο βιώσιμο, από τη στιγμή δηλαδή που ένας οργανισμός μπορεί να ζήσει αυτόνομα. Δε δέχεται την ισοδυναμία του ενός κυττάρου και μιας ανθρώπινης ζωής καθώς υποστηρίζει ότι η θεώρηση ενός συνόλου εμβρυϊκών κυττάρων ως άνθρωπο είναι παρερμηνεία της ίδιας της ζωής. Ο ίδιος αποδέχεται την έκτρωση μόνο στην περίπτωση που αυτή έχει θεραπευτικό χαρακτήρα. Όταν δηλαδή το έμβρυο είναι ιδιαζόντως παραμορφωμένο και δε θα μπορέσει να ζήσει αυτόνομα. Αποδέχεται ακόμα την έκτρωση στην περίπτωση που απειλείται η ζωή της μητέρας.⁴

Από την άλλη, σοκαριστική είναι η ομολογία του γιατρού Στόϊαν Αδάσεβιτς από τη Σερβία ότι η έκτρωση είναι φόνος. Ο ίδιος είχε πραγματοποιήσει από 48.000-62.000 εκτρώσεις, όταν κατά τη διάρκεια μιας έκτρωσης σε μια προχωρημένη εγκυμοσύνη (4,5 μηνών) διαπίστωσε ότι τα μέλη του σώματος του εμβρύου που έβγαλε ήταν ακόμη ζωντανά (η καρδιά του ακόμη χτυπούσε...). Τότε συνειδητοποίησε όπως αναφέρει ο ίδιος ότι σκότωσε έναν άνθρωπο.⁵

³Σύλλογος Προστασίας Αγέννητου Παιδιού, Απόσπασμα Επιστολή της "Ομάδας Γυναικών Αγάξηλος", Ημερομηνία πρόσβασης [05/01/2006] από www.unborn.gr/unborn1/unborn/index.php?id=47,133,0,0,1,0

⁴ Τζιότιος Χρ., Συνέντευξη από το Μαγκντί Γιακούμπ, «Μαγκντί Γιακούμπ» από το περιοδικό Κ της Καθημερινής, τεύχος 139 (29/01/2006)

⁵ Στόϊαν Αδάσεβιτς, μετάφραση Μίλιτσα Βέσκωφ, Έκανα ως 62.000 εκτρώσεις, η εξομολόγηση ενός γυναικολόγου, Ημερομηνία Πρόσβασης [14/01/2006] από <http://users.in.gr/christosd/assets/ektrosis.doc>

ΟΡΙΣΜΟΙ

Έκτρωση ονομάζεται η τεχνητή διακοπή της κύησης πριν το έμβρυο γίνει βιώσιμο.⁶

Βιασμός ονομάζεται η τέλεση σεξουαλικής επαφής χωρίς τη συναίνεση του συντρόφου με θύματά του κυρίως γυναίκες.⁷ Είναι όχι μόνο ένα έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας, όπως αναφέρεται στον Ποινικό Κώδικα αλλά ένα έγκλημα που διακυβεύει τη συνολική δομή της ύπαρξης του θύματος, όπως υποστηρίζει η Τσαλίκoglou. Οι ορισμοί που έχουν δοθεί από τους επιστήμονες για το βιασμό είναι πολλοί. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής:

Οι Weis και Borges όρισαν το βιασμό ως «έγκλημα εχθρότητας και επιθετικότητας. Είναι η ύστατη πράξη αντικειμενοποίησης της γυναίκας ως σεξουαλικού πλάσματος και συχνά βιώνεται απ' αυτή σα μια άμεση επίθεση εναντίον της προσωπικότητάς της».

Η Griffin, ορίζει το βιασμό ως «πράξη επιθετικότητας στην οποία το θύμα στερείται τον αυτό-προσδιορισμό του. Μια πράξη βίας η οποία και αν ακόμη δε συνοδεύεται από τραυματισμό ή φόνο του θύματος, φέρει πάντα μαζί της την απειλή του θανάτου. Είναι μια πράξη μαζικής τρομοκρατίας που τα θύματά της επιλέγονται αδιακρίτως».

Οι Schwendinger και Schwendinger, ορίζουν το βιασμό υποστηρίζοντας πως είναι «ένα ταξίδι εξουσίας - μια πράξη επιθετικότητας και μια πράξη περιφρόνησης - και στις περισσότερες περιπτώσεις είναι, μόνο, κατά δεύτερο λόγο σεξουαλικό».

Ο Groth, όρισε το βιασμό ως μια "ψευδο-σεξουαλική πράξη".

Πρέπει ωστόσο να σημειωθεί ότι πέρα από τους παραπάνω επιστημονικούς ορισμούς⁸ ο κάθε άνθρωπος, ανάλογα με την κοινωνία και την εποχή στην οποία ζει, το φύλο του, τις εμπειρίες του, τη σχέση του με το βιασμό

⁶ Εγκυκλοπαίδεια Υγείας, Έκτρωση. Ημερομηνία πρόσβασης [19/01/2006] από www.care.gr/enc/diseases/gynecology/topic/?id=20

⁷ Εγκυκλοπαίδεια Υγείας, Βιασμός. Ημερομηνία πρόσβασης [19/01/2006] από www.care.gr/enc/sex/topic/?id=10

⁸ Τσιγκρής Α., Βιασμός, Κάθετες Θεωρήσεις και Παράλληλοι ορισμοί, Ημερομηνία πρόσβασης [15/01/2006] από www.tsigris.gr/articl01.htm

ορίζει διαφορετικά την πράξη αυτή. Ο ορισμός όμως της πράξης αυτής από το θύμα είναι εξαιρετικής σημασίας γιατί καθορίζει το αν θα αναφέρει το έγκλημα στην αστυνομία. Σε περίπτωση δηλαδή που το θύμα δεν έχει αναγνωρίσει το βιασμό της ως τέτοια πράξη τότε δε θα προχωρήσει και σε δήλωση αυτού στις αρμόδιες αρχές.⁹

⁹ Τσιγκρής Α., Βιασμός, Κάθετες Θεωρήσεις και Παράλληλοι ορισμοί, Ημερομηνία Πρόσβασης 15/01/2006 από www.tsigris.gr/articl01.htm

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΕΘΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ

Το παρόν θέμα μπορεί να προσεγγιστεί είτε μέσω βιβλιογραφικής έρευνας είτε μέσω έρευνας βασισμένης σε ερωτηματολόγια και συνεντεύξεις. Ο δε συνδυασμός και των δύο παραπάνω τρόπων θεωρείται ο πληρέστερος τρόπος προσέγγισης.

Τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί στην παρούσα εργασία είναι βασισμένα σε βιβλιογραφική και διαδικτυακή έρευνα. Οι παράγοντες που μας ώθησαν στην επιλογή της συγκεκριμένης προσέγγισης ήταν οι εξής:

A) Η πρόθεση για μια αντικειμενική προσέγγιση. Το αποτέλεσμα μιας έρευνας βασισμένης σε ερωτηματολόγια είναι αβέβαιο και εμπεριέχει έντονο το υποκειμενικό στοιχείο.

B) Ο περιορισμένος χρόνος και η μικρή εμπειρία. Η δημιουργία ερωτηματολογίων και η διεξαγωγή συνεντεύξεων, σε δείγμα πληθυσμού κατάλληλο προς τις ανάγκες της εργασίας μας, ήταν υπόθεση χρονοβόρα και απαιτούσε εμπειρία που εμείς δε διαθέτουμε.

Γ) Η φύση του θέματος είναι τέτοια που το ανάγει σε θέμα «ταμπού» για την κοινωνία μας. Το γεγονός αυτό κατέστησε ακόμη δυσκολότερη τη διεξαγωγή έρευνας βασισμένης σε ερωτηματολόγια και συνεντεύξεις.

ΑΝΑΛΥΣΗ

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΒΙΑΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Ο βιασμός αποτελεί αναμφισβήτητα μια από τις πιο τραγικές και ταπεινωτικές εμπειρίες που μπορεί να βιώσει μία γυναίκα και μία πράξη με καθαρά αντικοινωνικό χαρακτήρα η οποία στιγματίζεται από κάθε πολιτισμένη ανθρώπινη κοινωνία. Σύμφωνα με τον Ποινικό Κώδικα ο βιασμός προσβάλλει τη «γενετήσια ελευθερία» του ατόμου.¹⁰ Οι σωματικές αλλά και οι ψυχολογικές επιπτώσεις που συνοδεύουν ένα τέτοιο συμβάν στιγματίζουν τη γυναίκα για μια ζωή.

Η παρακάτω μαρτυρία μιας μητέρας που έπεσε θύμα βιασμού μέσα στο ίδιο της το σπίτι, με τα παιδιά της να κοιμούνται στο διπλανό δωμάτιο είναι συγκλονιστική και αποδεικνύει πόσο μπορεί ένας βιασμός να επηρεάσει την ψυχική υγεία μιας γυναίκας: «Έτσι κι αλλιώς ήμουν ανίσχυρη, εκτός μάχης. Ένα εκμηδενισμένο, ένα ευτελισμένο πλάσμα. Μονάχα δάκρυα έτρεχαν από τα μάτια μου που τα έσφιγγα όλο και περισσότερο και το μόνο που σκεφτόμουν ήταν να τελειώσει γρήγορα το μαρτύριό μου, να ξεθυμάνει η οργή του, να φύγει από το σώμα και το σπίτι μου, να πάω να αγκαλιάσω τα μωρά μου...».¹¹

Φόβος, αγωνία και κατάθλιψη, είναι μόνο μερικές από τις συναισθηματικές αντιδράσεις μιας γυναίκας μετά από μια σεξουαλική επίθεση.¹² Το άγχος, η αγωνία καθώς και οι διαταραχές ύπνου αποτελούν τα συμπτώματα του λεγόμενου «τραυματικού συνδρόμου του βιασμού» από το οποίο υποφέρει η πλειοψηφία των βιασμένων γυναικών.¹³

Η μετατραυματική διαταραχή είναι ένα συχνό φαινόμενο που εμφανίζεται είτε αμέσως μετά το βιασμό είτε αργότερα. Χαρακτηριστικό αυτής της διαταραχής

¹⁰ Το έγκλημα του βιασμού. Ημερομηνία πρόσβασης[14/01/2006] από www.teimes.gr/spoudastirio1/eglima_biasmoy.doc.

¹¹ Αλεξίου Σ., Αθανασίου Α., Βιασμοί γυναικών. Ημερομηνία Πρόσβασης[14/01/2006] από http://ta-nea.dolnet.gr/print_article.php?e=A&f=16388&m=R22&aa=1.

¹² Εγκυκλοπαίδεια Υγείας, Βιασμός. Ημερομηνία πρόσβασης [06/01/2006] από www.care.gr/enc/sex/topic/?id=10

¹³ Γυπάρης Θ., Βιασμός: λύστε τη σιωπή σας. Ημερομηνία πρόσβασης [06/01/2006] από <http://health.in.gr/news/print.asp?arcode=24730>

είναι ότι το άτομο ξαναζεί σε όνειρα τις τραυματικές στιγμές που έζησε ενώ επώδυνες εικόνες και αναμνήσεις έρχονται συνεχώς στη μνήμη της γυναίκας.¹⁴

Άλλες επιπτώσεις που εμφανίζονται είναι ο θυμός, η έλλειψη εμπιστοσύνης στο άλλο φύλο, η απώλεια της αυτοεκτίμησης καθώς και συναισθήματα ενοχής. Οι γυναίκες που έχουν υποστεί βιασμό συχνά αποδίδουν την αιτία του γεγονότος αυτού στη δική τους στάση ή προκλητική εμφάνιση, γεμίζοντας το μυαλό τους με ενοχικές σκέψεις που καθιστούν ακόμη πιο δύσκολη την ψυχολογική τους ηρεμία και ενδυνάμωση της αυτοεκτίμησής τους.

Τέλος ένας βιασμός επηρεάζει και την καθημερινότητα μιας γυναίκας, την οικογενειακή της ισορροπία καθώς και μια πιθανή μελλοντική σχέση. Πιο συγκεκριμένα, εμφανίζει μια δυσλειτουργία στην καθημερινότητα και αλλαγές στη συμπεριφορά της. Δεν είναι σπάνια τα φαινόμενα της εγκατάλειψης της εργασίας αλλά και της απομόνωσης από τις κοινωνικές σχέσεις λόγω της έλλειψης εμπιστοσύνης προς τους άλλους αλλά και λόγω του κοινωνικού στιγματισμού με τον οποίο έρχονται συχνά αντιμέτωπες. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι τα έντονα καταθλιπτικά συμπτώματα και το διαρκές άγχος.¹⁵

¹⁴ Εγκυκλοπαίδεια Υγείας, Βιασμός. Ημερομηνία πρόσβασης [06/01/2006] από www.care.gr/enc/sex/topic/?id=10www.care.gr/enc/psychology/topic/?id=46

¹⁵ Γυπάρης Θ., Βιασμός: λύστε τη σιωπή σας. Ημερομηνία Πρόσβασης [06/01/2006] από <http://health.in.gr/news/print.asp?arcode=24730>

Από τα παραπάνω γίνεται εύκολα αντιληπτό ο βαθμός στον οποίο ένας βιασμός μπορεί να επηρεάσει την υπόλοιπη ζωή της γυναίκας που έχει πέσει θύμα αυτού. Υπάρχουν περιπτώσεις όμως που η κατάσταση είναι ακόμη πιο δύσκολη. Μια τέτοια περίπτωση είναι και η πιθανότητα εγκυμοσύνης μετά από το βιασμό. Η γυναίκα βρίσκεται σε μια ιδιαίτερα δύσκολη θέση καθώς καλείται να αποφασίσει αν θα συνεχίσει την κύηση και θα γεννήσει το παιδί του βιαστή της ή αν θα τη διακόψει. Η απόφαση αυτή καθίσταται ακόμη πιο δύσκολη αν λάβει κανείς υπόψη την ψυχολογική κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει μια γυναίκα μετά από το βιασμό της.

Όταν μια γυναίκα αποφασίσει τελικά να διακόψει την κύηση, προβαίνει σε έκτρωση. Η διαδικασία της έκτρωσης επιφέρει ακόμη περισσότερες ψυχολογικές συνέπειες στη γυναίκα αυτή καθώς η διαδικασία αυτή δεν είναι τόσο λυτρωτική όσο οι περισσότεροι νομίζουν.

Πριν γίνει αναφορά στις συνέπειες μιας έκτρωσης στην ψυχολογία μιας γυναίκας αξίζει να σημειωθεί πως το 58% των γυναικών που υπέστησαν άμβλωση αναφέρει πως ο πόνος που ένιωσε κατά την «επέμβαση» ήταν τόσο έντονος που είχε την ψυχική και σωματική ισχύ ενός βιασμού.¹⁶ Η θέση αυτή καταδεικνύει το βαθμό που μια έκτρωση θα επηρεάσει μια γυναίκα που έχει ήδη πέσει θύμα βιασμού. Η ταραχή που νιώθουν οι γυναίκες με παρελθόν σεξουαλικής επίθεσης, είναι μεγαλύτερη κατά και μετά την έκτρωση, λόγω των ομοιοτήτων των δύο εμπειριών.¹⁷ Η διαδικασία της έκτρωσης θα είναι για μια τέτοια γυναίκα ένας δεύτερος «ψυχολογικός και σωματικός» βιασμός.

¹⁶ Γεωργιάδης Μ., Πόσο κοστίζει μία έκτρωση; Μία ανθρώπινη ζωή. Ημερομηνία πρόσβασης [19/01/2006] από www.oodegr.com/oode/koinwnia/ektrwsi1.htm.

¹⁷ Σύλλογος προστασίας Αγέννητου Παιδιού, Συμπεράσματα ιατρικών ερευνών για τις ψυχολογικές συνέπειες της έκτρωσης. Ημερομηνία Πρόσβασης [30/12/2005] από www.unborn.gr/unborn1/unborn/index.php?id=8,26,0,0,1,0

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΤΡΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Η μετατραυματική αγχώδης διαταραχή, γνωστή και ως PTSD (Post-traumatic Stress Disorder), μία ψυχολογική συνέπεια που αναφέρθηκε και στην περίπτωση του βιασμού, είναι η κατάσταση στην οποία περιέρχεται ένα άτομο το οποίο έχει υποστεί ένα τραυματικό γεγονός.¹⁸ Είναι μια ψυχολογική ανωμαλία που εμφανίζεται όταν υπερδιεγείρονται οι αμυντικοί μηχανισμοί πάλης ή φυγής. Λόγω της υπερδιέγερσης αυτής, οι παραπάνω μηχανισμοί αποδιοργανώνονται, αποκόπτονται από τις παρούσες συνθήκες και αποκτούν μια δική τους υπόσταση. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι η μη φυσιολογική συμπεριφορά καθώς και σημαντικές διαταραχές της προσωπικότητας. Όταν μια γυναίκα εμφανίζει συμπτώματα μετατραυματικής διαταραχής και η τραυματική εμπειρία που τα έχει προκαλέσει είναι μια έκτρωση, τότε η διαταραχή αυτή αναφέρεται από τους ειδικούς ως Μετεκτρωτικό Σύνδρομο (Post-Abortion Syndrome - PAS).¹⁹

Οι επιπτώσεις όμως δε σταματούν εκεί. Μετά από μία έκτρωση μια γυναίκα μπορεί να παρουσιάσει και προβλήματα στη σεξουαλική της ζωή, όπως η έλλειψη της ερωτικής επιθυμίας ή της αίσθησης της απόλαυσης, η αποστροφή προς τους άνδρες ή το σεξ, ο έντονος πόνος αλλά και η αλλαγή συντρόφων. Το ποσοστό των γυναικών που αντιμετωπίζουν τα παραπάνω προβλήματα μετά από μια διακοπή κύησης είναι από 30 έως 50%.²⁰ Κάποια από αυτά τα συμπτώματα όπως η αποστροφή προς το σεξ και/ή το αντίθετο φύλο μπορεί να εμφανίζονται σε μεγαλύτερο βαθμό σε μια γυναίκα που έχει πραγματοποιήσει την έκτρωση αυτή μετά από βιασμό.

Ο ιδεασμός αυτοκτονίας σε ποσοστό 60% και η απόπειρα αυτοκτονίας σε ποσοστό 28% είναι ο τραγικός απολογισμός των συνεπειών που έχει μια έκτρωση στην ψυχολογία μιας γυναίκας.²¹ Γυναίκες που έχουν πραγματοποιήσει

¹⁸ www.care.gr/enc/psychology/topic/?id=46 06/01/2006

¹⁹ Σύλλογος προστασίας Αγέννητου Παιδιού, Συμπεράσματα ιατρικών ερευνών για τις ψυχολογικές συνέπειες της έκτρωσης. Ημερομηνία Πρόσβασης [30/12/2005] από www.unborn.gr/unborn1/unborn/index.php?id=8,26,0,0,1,0

²⁰ Γυναικολογικός οδηγός, Έκτρωση και Ψυχολογία. Ημερομηνία Πρόσβασης [14/01/2006] από www.myworld.gr/browse/438

²¹ ο.π.

έκτρωση και γνωρίζουν γυναίκες με παρόμοιο παρελθόν που πέθαναν από καρκίνο ή ναρκωτικά (όπως διέγνωσαν οι γιατροί) δηλώνουν πως ξέρουν ότι οι γυναίκες αυτές πέθαναν από τη στεναχώρια για το παιδί που σκότωσαν και όχι από τις παραπάνω αιτίες. Τιμωρούν τον εαυτό τους για την έκτρωση που τους προσέφερε προσωρινή μόνο ανακούφιση και ατελείωτο πόνο.²²

Οι επιπτώσεις μιας έκτρωσης οδηγούν μια γυναίκα σε ορισμένες κινήσεις που θα επιφέρουν μακροπρόθεσμα προβλήματα στην υγεία της. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η αυξημένη κατανάλωση οινοπνευματωδών, η χρήση ναρκωτικών, η αύξηση του καπνίσματος και οι διαταραχές στη διατροφή.

Αναλυτικότερα, η περίοδος μετά από την έκτρωση είναι για τις γυναίκες μια πολύ ευάλωτη περίοδος με αποτέλεσμα να μην μπορούν να περιορίσουν την κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών και κατ' επέκταση να οδηγούνται σε βίαιες μορφές συμπεριφοράς, διαζύγια και αυτοκινητιστικά δυστυχήματα.²³ Οι δύο ακραίες καταστάσεις της νευρικής ανορεξίας και της βουλιμίας εμφανίζονται συχνά στις γυναίκες που έχουν κάνει έκτρωση.²⁴ Οι γυναίκες αυτές αναφέρουν ότι μεθάνε για να ξεσκάσουν και τρώνε χωρίς να πεινάνε και όλα αυτά για να καλύψουν το τεράστιο εσωτερικό κενό που νιώθουν.²⁵

Συχνά φαινόμενα μετά από μια έκτρωση είναι η χρήση ναρκωτικών καθώς και η αύξηση του καπνίσματος. Η χρήση ναρκωτικών μπορεί να προκαλέσει μόλυνση από τον ιό του AIDS, κοινωνική απόρριψη και προβλήματα στη συμπεριφορά. Από την άλλη, η αυξημένη κατανάλωση τσιγάρων προκαλεί τις γνωστές σε όλους επιπλοκές στην υγεία.

Το άγχος, η κατάθλιψη, η μειωμένη αυτοεκτίμηση, η έλλειψη εμπιστοσύνης προς το αντίθετο φύλο, η αποστροφή προς το σεξ, η αγωνία, η

²² Ομάδα Γυναικών Αγάζηλος, Δε λυπόμαστε που λυπόμαστε, Ημερομηνία Πρόσβασης [14/01/2006] από www.fortunecity.com/boozers/glendower/651/notsorrytofeelsorry.html#,

²³ Σύλλογος προστασίας Αγέννητου Παιδιού, Συμπεράσματα ιατρικών ερευνών για τις ψυχολογικές συνέπειες της έκτρωσης. Ημερομηνία πρόσβασης [05/01/2006] από www.unborn.gr/unborn1/unborn/index.php?id=8,26,0,0,1,0.

²⁴ Βάρβογλη Λ., Εκτρωτικό χάπι και μετεκτρωτικό σύνδρομο. Ημερομηνία Πρόσβασης [14/01/2006] από <http://health.in.gr/news/article.asp?lngArticleID=43307>.

²⁵ Ομάδα Γυναικών Αγάζηλος, Δε λυπόμαστε που λυπόμαστε, Ημερομηνία Πρόσβασης [14/01/2006] από www.fortunecity.com/boozers/glendower/651/notsorrytofeelsorry.html#.

άστατη συμπεριφορά και τα υπόλοιπα συμπτώματα που αναφέραμε γίνονται ταυτόχρονα και η αιτία των ασταθών μελλοντικών σχέσεων της γυναίκας ή το χωρισμό από την υπάρχουσα σχέση ή γάμο. Μία έκτρωση δηλαδή δεν επηρεάζει μόνο την ψυχολογία της γυναίκας που την πραγματοποίησε αλλά και τον περίγυρό της και την οποιαδήποτε σχέση διατηρεί την περίοδο εκείνη.²⁶ Από σχετική έρευνα, το 30,1% των ερωτηθέντων γυναικών συμφώνησαν ότι μετά την έκτρωση αντιμετώπισαν πρόβλημα στο να διατηρήσουν ή να δημιουργήσουν μία προσωπική σχέση.²⁷ Το φαινόμενο αυτό είναι ακόμη πιο έντονο όταν η διακοπή της κύησης πραγματοποιήθηκε λόγω του βιασμού της γυναίκας. Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, η γυναίκα μετά από το βιασμό απομονώνεται και εμφανίζει μεγάλη δυσκολία στη σύναψη νέων σχέσεων ή στη διατήρηση παλαιότερων.

²⁶ Σύλλογος Προστασίας Αγέννητου παιδιού, Συμπεράσματα ιατρικών ερευνών για τις ψυχολογικές συνέπειες της έκτρωσης.[Ημερομηνία Πρόσβασης 05/01/2006] από το www.unborn.gr/unborn1/unborn/index.php?id=8,26,0,0,1,0.

²⁷ Reardon D., Elliot Institute, Psychological Reactions Reported After Abortion. Ημερομηνία Πρόσβασης [19/01/2006] από www.abortionfacts.com .

ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΤΡΩΣΗΣ

Υπάρχουν περιπτώσεις γυναικών που αποφασίζουν για τον εαυτό τους και συνειδητά και χωρίς ενδοιασμούς προχωρούν στη λήξη μιας ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης. Είναι όμως πολύ περισσότερες οι περιπτώσεις των -νεαρών κυρίως- γυναικών που παρακινούνται από το περιβάλλον τους για τον τερματισμό μιας αναπάντεχης και κατά συνέπεια ανεπιθύμητης για αυτούς εγκυμοσύνης, ενώ οι ίδιες επιθυμούν να γίνουν μητέρες, έστω κι αν αυτό σημαίνει πως κάποια σχέδια ζωής θα αναβληθούν ή και θα αλλάξουν. Μια τέτοια γυναίκα ίσως τελικά θυσιάσει το παιδί της στο όνομα της αγάπης για το στενό κοινωνικό της περίγυρο, αποφασίζοντας να θυσιάσει ταυτόχρονα και τον εαυτό της, αφού επιλέγει να ζήσει μια ζωή με τις τύψεις και τον πόνο, «εφόδια» που ξέρει ότι θα αποκτήσει μετά από μία έκτρωση.

Και στις δύο παραπάνω περιπτώσεις η πραγματοποίηση της έκτρωσης είναι γεγονός. Αν συγκρίνουμε μία γυναίκα που η ίδια δυναμικά αποφασίζει να τερματίσει την εγκυμοσύνη της και μία η οποία παρακινείται να το κάνει, θα εντοπίσουμε ένα κοινό χαρακτηριστικό στη σκέψη τους, αν και φαίνεται εκ πρώτης όψεως διαφορετική. Και οι δυο γυναίκες έχουν παραβλέψει της επίδραση που μπορεί να έχει μία έκτρωση στην υγεία τους.

Κρίνουμε απαραίτητο να γίνει μία ενημέρωση, ώστε να αντιληφθεί η κάθε γυναίκα και όχι μόνο, πως μετά από μία έκτρωση υπάρχει κίνδυνος, να βλάψει τη σωματική υγεία της γυναίκας που υπόκειται σε αυτή. «Στο σώμα της γυναίκας υπάρχει μια οικολογία με λεπτές ισορροπίες, που δεν ανέχεται να διαταράσσονται οι φυσικές διεργασίες της υγείας της με μηχανικές επεμβάσεις»²⁸.

Παρακάτω ακολουθεί μία σύντομη αναφορά στις πιθανές (κύριες) επιπτώσεις της έκτρωσης στην υγεία. Πρέπει βέβαια να σημειωθεί πως οι επιπτώσεις αυτές εμφανίζονται σε ακραίες περιπτώσεις και σίγουρα δεν τις γενικεύουμε. Ωστόσο η μικρή πιθανότητα εμφάνισής τους δεν τις εξαλείφει.

²⁸ Frederica Matthews Green, Έκτρωση:δικαιώματα και σφάλματα των γυναικών, Ημερομηνία Πρόσβασης [28/12/2005] από <http://www.fortunecity.com/boozers/glendower/651/abortionrights.html#>

Κύριες επιπτώσεις στη σωματική υγεία μιας γυναίκας που έχει υποβληθεί σε έκτρωση είναι οι παρακάτω:

➤ Θάνατος

Έρευνες έχουν δείξει ότι η άμβλωση συμβάλλει σημαντικά στην αύξηση της πιθανότητας θανάτου της ενδεχόμενης μητέρας. Κύριες αιτίες των θανάτων που οφείλονται σε έκτρωση είναι η αιμορραγία, η μόλυνση, η εμβολή (έμφραξη αιμοφόρου αγγείου), η αναισθησία και οι μη διαγνωθείσες εξωμήτριες κυήσεις. Στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής η έκτρωση αναφέρεται ως η πέμπτη σε έκταση αιτία θανάτου μητέρων.²⁹

➤ Εμφάνιση καρκίνου

Η έκτρωση έχει συνδεθεί με την εμφάνιση καρκίνου του μαστού, του τραχήλου της μήτρας, των ωοθηκών και του ήπατος. Όσον αφορά τον καρκίνο του μαστού, η ονομασία της έκτρωσης ως μία ανεξάρτητη αιτία καρκίνου του μαστού είναι ένα θέμα προς διερεύνηση. Σύγχρονες μελέτες δείχνουν πως η άμβλωση αυξάνει την πιθανότητα εμφάνισης καρκίνου του μαστού. Ειδικότερα, όταν πρόκειται για τερματισμό της πρώτης εγκυμοσύνης, η έκτρωση οδηγεί στην ακύρωση της προστασίας που παρέχει μία ολοκληρωμένη εγκυμοσύνη στη γυναίκα, απέναντι στον καρκίνο του μαστού. Το ίδιο προστατευτική παρουσιάζεται η γέννηση ενός παιδιού, ιδιαίτερα όταν η γυναίκα είναι μικρής ηλικίας, απέναντι και στον καρκίνο των ωοθηκών.³⁰

Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να παραθέσουμε τα συμπεράσματα της μελέτης της Dr Janet Daling η οποία δημοσιεύτηκε στο τεύχος της 2 Νοεμβρίου 1994 του Περιοδικού του Εθνικού Αντικαρκινικού Ινστιτούτου (Journal of the National Cancer Institute - JNCI) και βασίζεται σε έρευνες που διεξήχθησαν στο

²⁹ Σύλλογος προστασίας αγέννητου παιδιού. Επιπτώσεις των αμβλώσεων στην υγεία της γυναίκας, Συμπεράσματα ιατρικών ερευνών, Κύριες επιπτώσεις της έκτρωσης στη σωματική υγεία. Ημερομηνία πρόσβασης [28/12/2005] από <http://www.unborn.gr/unborn1/unborn/index.php?id=6.24.0.0.1.0>

³⁰ Thomas W. Strahan. Detrimental Effects of Abortion. An Annotated Bibliography With Commentary. 3rd Edition. Ημερομηνία πρόσβασης [6/1/2006] από <http://www.nswrtl.org.au/issues/DetrimentalEffectsOfAbortion.pdf>

Αντικαρκινικό Ερευνητικό Κέντρο Fred Hutchinson του Seattle. Αντικείμενο της έρευνας αποτέλεσε η σύνδεση της ενέργειας της άμβλωσης με τον κίνδυνο εκδήλωσης καρκίνου του μαστού στη γυναίκα. Τα πορίσματα της έρευνας παρατίθενται αμέσως παρακάτω:

- Εάν μια γυναίκα είχε υποβληθεί για πρώτη φορά σε έκτρωση πριν τα 30 της χρόνια, ο κίνδυνος εμφάνισης αυξανόταν κατά 110%.
- Εάν μια γυναίκα είχε υποβληθεί για πρώτη φορά σε έκτρωση πριν τα 18 της χρόνια, η πιθανότητα εμφάνισης καρκίνου του μαστού αυξανόταν κατά 150%.
- Εάν στην οικογένεια μιας γυναίκας υπήρχε ιστορικό καρκίνου του μαστού (μητέρα, αδελφή, θεία) και είχε υποβληθεί για πρώτη φορά σε έκτρωση πριν τα 30 της χρόνια, ο κίνδυνος αυξανόταν κατά 270%.
- Περισσότερο δραματικές ήταν οι περιπτώσεις των γυναικών που υποβλήθηκαν σε έκτρωση πριν τα 18, στην οικογένεια των οποίων υπήρχε ιστορικό καρκίνου του μαστού. Στη μελέτη της Dr Daling υπήρχαν 12 γυναίκες αυτής της κατηγορίας. Όλες είχαν καρκίνο του μαστού.³¹

Όσον αφορά τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας, οι γυναίκες που έχουν υποβληθεί σε μία έκτρωση αντιμετωπίζουν κίνδυνο εμφάνισης τέτοιου καρκίνου 2,3 φορές μεγαλύτερο από τις γυναίκες που δεν έχουν κάνει έκτρωση. Παρόμοια, αυξημένοι κίνδυνοι εμφάνισης καρκίνου στο ήπαρ έχουν επίσης συσχετιστεί με την έκτρωση.

Αυτοί οι αυξημένοι αριθμοί κρουσμάτων καρκίνου στις γυναίκες που έχουν υποβληθεί σε έκτρωση προφανώς σχετίζονται με την ανώμαλη διακοπή των ορμονικών αλλαγών που συνοδεύουν την κύηση και τις ζημιές που προκαλούνται στον τράχηλο και δεν θεραπεύονται.³²

³¹ Σύλλογος προστασίας αγέννητου παιδιού. Η μελέτη της Dr. Janet Daling. Ημερομηνία πρόσβασης [28/12/2005] από <http://www.unborn.gr/unborn1/unborn/index.php?id=6,25,0,0,1,0>.

³² Σύλλογος προστασίας αγέννητου παιδιού. Επιπτώσεις των αμβλώσεων στην υγεία της γυναίκας, Συμπεράσματα ιατρικών ερευνών, Κύριες επιπτώσεις της έκτρωσης στη σωματική υγεία. Ημερομηνία πρόσβασης [28/12/2005] από

➤ Διάρθρωση της μήτρας

Η διάρθρωση της μήτρας εμφανίζεται σε ένα ποσοστό 2 έως 3% των γυναικών που έχουν υποβληθεί σε έκτρωση. Μάλιστα τυγχάνουν περιπτώσεις όπου δεν είναι εμφανής και διάγνωση γίνεται μόνο αν πραγματοποιηθεί λαπαροσκόπηση. Ο κίνδυνος διάρθρωσης της μήτρας αυξάνεται για τις γυναίκες που έχουν ήδη γεννήσει και για εκείνες που υποβάλλονται σε γενική αναισθησία την ώρα της έκτρωσης. Η διάρθρωση μπορεί να προκαλέσει επιπλοκές στις επόμενες κυήσεις και να εξελιχθεί σε προβλήματα που απαιτούν αφαίρεση μήτρας.³³

➤ Ρήξη του τραχήλου

Σε τουλάχιστον 1% των εκτρώσεων που πραγματοποιούνται εντός του πρώτου τριμήνου έχουν διαπιστωθεί σημαντικές ρήξεις του τραχήλου, που απαιτούν ράμματα. Μικρότερες ρήξεις ή μικροκατάγματα, μπορούν να οδηγήσουν σε αναπαραγωγικές βλάβες μακροπρόθεσμα. Ο κίνδυνος βλάβης του τραχήλου είναι μεγαλύτερος στις γυναίκες κάτω των 20 ετών, στις εκτρώσεις του δεύτερου μήνα και σε περιπτώσεις όπου ο χειρισμός του γιατρού δεν είναι σωστός. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η βλάβη του τραχήλου μετά από μια έκτρωση μπορεί να προκαλέσει μεταγενέστερα ανικανότητα λειτουργίας του τραχήλου, πρώιμο τοκετό και επιπλοκές στη διάρκεια των ωδίνων του τοκετού.³⁴

➤ Ενδομητρίτιδα και Εξωμήτρια κύηση

Μικροτραυματισμοί και αμυχές κατά την έκτρωση αφήνουν ουλές οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε ενδομητρίτιδα.³⁵ Η ενδομητρίτιδα είναι κίνδυνος για

<http://www.unborn.gr/unborn1/unborn/index.php?id=6,24,0,0,1,0>

³³ Σύλλογος προστασίας αγέννητου παιδιού. Επιπτώσεις των αμβλώσεων στην υγεία της γυναίκας, Συμπεράσματα ιατρικών ερευνών, Κύριες επιπτώσεις της έκτρωσης στη σωματική υγεία. Ημερομηνία πρόσβασης [28/12/2005] από

<http://www.unborn.gr/unborn1/unborn/index.php?id=6,24,0,0,1,0>

³⁴ ο.π.

³⁵ Frederica Matthews Green, Έκτρωση:δικαιώματα και σφάλματα των γυναικών, Ημερομηνία πρόσβασης [28/12/2005] από

<http://www.fortunecity.com/boozers/glendower/651/abortionrights.html#>

όλες τις γυναίκες μετά από έκτρωση, ιδιαίτερα όμως για εκείνες που είναι κάτω των 20 ετών.³⁶

Όταν οι ουλές αυτές είναι κοντά στις εξόδους των σαλπίγγων τα ανοίγματα μπορεί να παραμορφωθούν. Έτσι, ενώ τα σπερματοζωάρια, λόγω του μεγέθους τους, μπορούν εισχωρήσουν μέσα στις σάλπιγγες από πολύ μικρά ανοίγματα και το ωάριο να γονιμοποιηθεί, το γονιμοποιημένο ωάριο λόγω του μεγαλύτερου μεγέθους του δεν μπορεί να περάσει στη μήτρα από τα ίδια ανοίγματα. Προσφύεται λοιπόν στη σάλπιγγα και αρχίζει να αναπτύσσεται εκεί μέχρι το μέγεθος του παιδιού να φτάσει το όριο αντοχής της. Σε αυτή την περίπτωση έχουμε εξωμήτρια κύηση και αν δε διαγνωσθεί εγκαίρως, η σάλπιγγα ρήγνυται, το παιδί πεθαίνει και η μητέρα διατρέχει σημαντικό κίνδυνο θανάτου.³⁷

➤ Επιπλοκές κατά τη διάρκεια της έκτρωσης

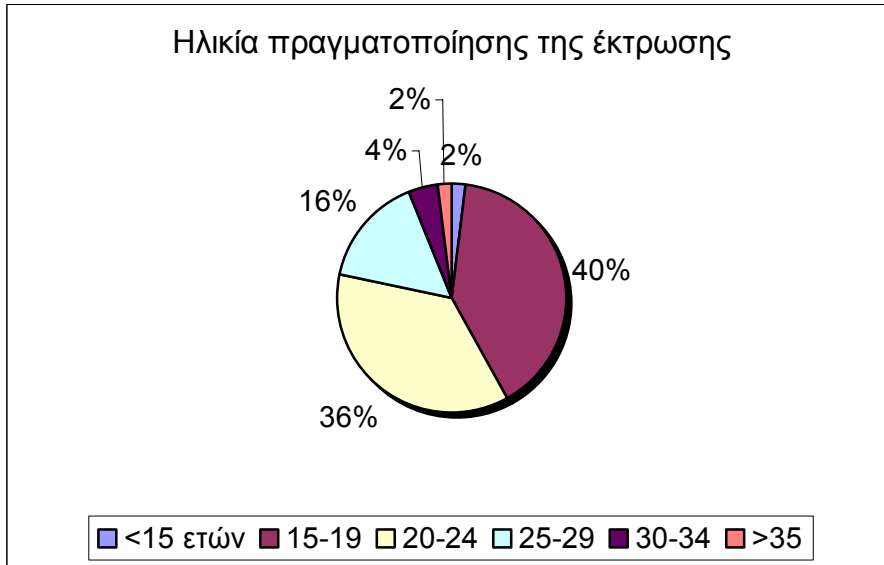
Οι πιο συνήθεις επιπλοκές που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια μιας έκτρωσης είναι οι εξής: μόλυνση, ακατάσχετη αιμορραγία, εμβολή, ρήξη ή διάτρηση της μήτρας, επιπλοκές από την αναισθησία, σπασμοί, διαταραχές πήξεως, βλάβες στον τράχηλο, και σοκ ενδοτοξίνης. Άλλες επιπλοκές μπορεί να είναι: πυρετός, εγκαύματα δευτέρου βαθμού, χρόνιος κοιλιακός πόνος, γαστρεντερικές διαταραχές.³⁸

³⁶ Σύλλογος προστασίας αγέννητου παιδιού. Επιπτώσεις των αμβλώσεων στην υγεία της γυναίκας, Συμπεράσματα ιατρικών ερευνών, Κύριες επιπτώσεις της έκτρωσης στη σωματική υγεία. Ημερομηνία πρόσβασης [28/12/2005] από <http://www.unborn.gr/unborn1/unborn/index.php?id=6,24,0,0,1,0>

³⁷ Frederica Matthews Green, Έκτρωση:δικαιώματα και σφάλματα των γυναικών, Ημερομηνία πρόσβασης [28/12/2005] από <http://www.fortunecity.com/boozers/glendower/651/abortionrights.html#>

³⁸ Σύλλογος προστασίας αγέννητου παιδιού. Επιπτώσεις των αμβλώσεων στην υγεία της γυναίκας, Συμπεράσματα ιατρικών ερευνών, Κύριες επιπτώσεις της έκτρωσης στη σωματική υγεία. Ημερομηνία πρόσβασης [28/12/2005] από <http://www.unborn.gr/unborn1/unborn/index.php?id=6,24,0,0,1,0>

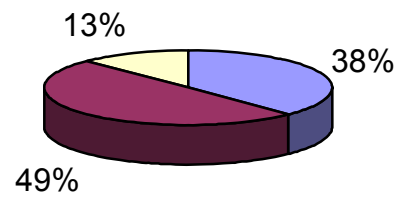
Στη συνέχεια παρατίθενται ορισμένα γραφήματα τα οποία παρουσιάζουν μερικά από τα αποτελέσματα μίας έρευνας που διεξήγαγε το Elliot Institute και στην οποία συμμετείχαν 260 γυναίκες που είχαν κάνει έκτρωση.³⁹

³⁹ Reardon D., Elliot Institute, Psychological Reactions Reported After Abortion. Ημερομηνία Πρόσβασης [12/12/2005] από www.afterabortion.org/Survey2.htm .

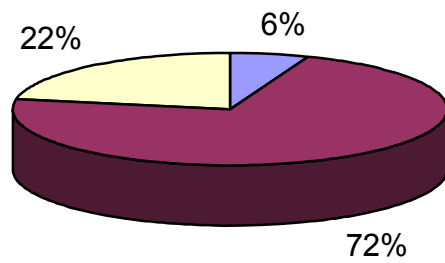
Μετά την έκτρωση νιώθετε ένα αίσθημα ανακούφισης;

■ ΝΑΙ ■ ΌΧΙ ■ ΔΕΝ ΞΕΡΩ

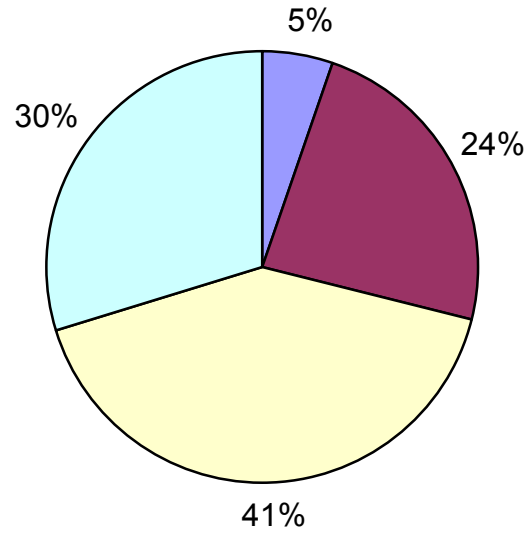
Πιστεύετε ότι η έκτρωση έχει βελτιώσει τη ζωή σας;

■ ΝΑΙ ■ ΌΧΙ ■ ΔΕΝ ΞΕΡΩ

Πόσο σοβαρές ήταν οι ψυχολογικές συνέπειες της έκτρωσης?

■ Ήπιες ■ Μέτριες ■ Σοβαρές ■ Πολύ σοβαρές

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

«Είναι μια τρομαχτική εμπειρία για μια γυναίκα, που επιφέρει σοβαρότατες συνέπειες στον ψυχισμό της και επιφυλάσσει σημαντικούς κινδύνους για την υγεία της». Η προηγηθείσα μελέτη καθιστά την παραπάνω πρόταση έγκυρη τόσο για το χαρακτηρισμό ενός βιασμού όσο και για το χαρακτηρισμό μιας έκτρωσης. Η μετατραυματική αγχώδης διαταραχή, ο θάνατος, οι σωματικές βλάβες, είναι μόνο μερικές από τις συνέπειες που μπορεί να επιφέρουν οι εμπειρίες αυτές στη γυναίκα.

Το βασικό ερευνητικό ερώτημα και υπόθεση αυτή της εργασίας ήταν το κατά πόσο η διακοπή της κύησης που προκλήθηκε από βιασμό μπορεί να αποβεί λυτρωτική για μια γυναίκα. Η αρχική μας θέση ήταν ότι η άμβλωση είναι η άμεση λύση στην οποία οι περισσότερες γυναίκες θα κατέφευγαν. Έρευνες ωστόσο έδειξαν ότι το 75-85% των γυναικών θύματα βιασμού δεν επιλέγουν την άμβλωση σε περίπτωση που μείνουν έγκυες.⁴⁰ Υπάρχει όμως και ένα σεβαστό ποσοστό που επιλέγει την άμβλωση προσδοκώντας τη λύτρωση από την τραγική πράξη του βιασμού.

Η γυναίκα που επιλέγει να τερματίσει την εγκυμοσύνη της όταν αυτή είναι αποτέλεσμα βιασμού, παρακινείται από την επιθυμία της να συνεχίσει τη ζωή της μακριά από εφιάλτες. Στην πραγματικότητα όμως, όπως φάνηκε μέσα από την έρευνά μας, επιλέγει χωρίς να το ξέρει την υποβολή του εαυτού της σε μια εφάμιλλη εμπειρία με αυτή του βιασμού, που κάθε άλλο παρά το εισιτήριο για μια ζωή μακριά από εφιάλτες είναι, όπως αναφέρουν οι ίδιες.

Οι ψυχολογικές, λοιπόν, συνέπειες που συνοδεύουν την άμβλωση έρχονται να προστεθούν στις ψυχολογικές συνέπειες του βιασμού με αποτέλεσμα η γυναίκες αυτές να μην αισθάνονται τη λύτρωση που περίμεναν.

⁴⁰Kaufman M., Abortion and Rape, Ημερομηνία Πρόσβασης [20/01/2006] από www.boundless.org/regulars/kaufman/a0000848.html

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αλεξίου Σ., Αθανασίου Α., Βιασμοί γυναικών. Ημερομηνία Πρόσβασης[14/01/2006] από http://ta-nea.dolnet.gr/print_article.php?e=A&f=16388&m=R22&aa=1 .
- Βάρβογλη Λ., Εκτρωτικό χάπι και μετεκτρωτικό σύνδρομο. Ημερομηνία Πρόσβασης [14/01/2006] από <http://health.in.gr/news/article.asp?lngArticleID=43307>.
- Γεωργιάδης Μ., Πόσο κοστίζει μία έκτρωση; Μία ανθρώπινη ζωή. Ημερομηνία πρόσβασης [19/01/2006] από www.oodegr.com/oode/koinwnia/ektrwsi1.htm
- Γυναικολογικός οδηγός, Έκτρωση και Ψυχολογία. Ημερομηνία Πρόσβασης [14/01/2006] από www.myworld.gr/browse/438
- Γυπάρης Θ., Βιασμός: λύστε τη σιωπή σας. Ημερομηνία πρόσβασης [06/01/2006] από <http://health.in.gr/news/print.asp?arcode=24730>
- Εγκυκλοπαίδεια Υγείας, Βιασμός. Ημερομηνία πρόσβασης [06/01/2006] από www.care.gr/enc/sex/topic/?id=10
- Εγκυκλοπαίδεια Υγείας, Έκτρωση. Ημερομηνία πρόσβασης [19/01/2006] από www.care.gr/enc/diseases/gynecology/topic/?id=20
- Ομάδα Γυναικών Αγάζηλος, Δε λυπόμαστε που λυπόμαστε, Ημερομηνία Πρόσβασης [14/01/2006] από www.fortunecity.com/boozers/glendower/651/notsorrytofeelsorry.html#,
- Σταυρουλάκη Ε., Διχάζουν οι αμβλώσεις, Ημερομηνία πρόσβασης [14/01/2006] από http://ta-nea.dolnet.gr/print_article.php?e=A&f=16048&m=N37&aa=1
- Στόϊαν Αδάσεβιτς, μετάφραση Μίλιτσα Βέσκωφ, Έκανα ως 62.000 εκτρώσεις, η εξομολόγηση ενός γυναικολόγου, Ημερομηνία Πρόσβασης [14/01/2006] από <http://users.in.gr/christosd/assets/ektrosis.doc>
- Σύλλογος Προστασίας Αγέννητου Παιδιού, Απόσπασμα Επιστολή της "Ομάδας Γυναικών Αγάζηλος", Ημερομηνία πρόσβασης [05/01/2006] από www.unborn.gr/unborn1/unborn/index.php?id=47,133,0,0,1,0
- Σύλλογος προστασίας αγέννητου παιδιού. Επιπτώσεις των αμβλώσεων στην υγεία της γυναίκας, Συμπεράσματα ιατρικών ερευνών, Κύριες επιπτώσεις της έκτρωσης στη σωματική υγεία. Ημερομηνία πρόσβασης [28/12/2005] από <http://www.unborn.gr/unborn1/unborn/index.php?id=6,24,0,0,1,0>

- Σύλλογος προστασίας αγέννητου παιδιού. Η μελέτη της Dr. Janet Daling. Ημερομηνία πρόσβασης [28/12/2005] από <http://www.unborn.gr/unborn1/unborn/index.php?id=6,25,0,0,1,0> .
- Σύλλογος Προστασίας Αγέννητου παιδιού, Συμπεράσματα ιατρικών ερευνών για τις ψυχολογικές συνέπειες της έκτρωσης.[Ημερομηνία Πρόσβασης 05/01/2006] από το www.unborn.gr/unborn1/unborn/index.php?id=8,26,0,0,1,0.
- Το έγκλημα του βιασμού. Ημερομηνία πρόσβασης[14/01/2006] από www.teimes.gr/spoudastirio1/eglima_biasmoy.doc.
- Τσιγκρής Α., Βιασμός, Κάθετες Θεωρήσεις και Παράλληλοι ορισμοί, Ημερομηνία Πρόσβασης 15/01/2006 από www.tsigris.gr/articl01.htm
- Τζιότιος Χρ., Συνέντευξη από το Μαγκντί Γιακούμπ, «Μαγκντί Γιακούμπ» από το περιοδικό Κ της Καθημερινής, τεύχος 139 (29/01/2006)
- www.care.gr/enc/psychology/topic/?id=46 06/01/2006
- Frederica Matthews Green, Έκτρωση: δικαιώματα και σφάλματα των γυναικών, Ημερομηνία πρόσβασης [28/12/2005] από <http://www.fortunecity.com/boozers/glendower/651/abortionrights.html#>
- Κaufman M., Abortion and Rape, Ημερομηνία Πρόσβασης [20/01/2006] από www.boundless..org/regulars/kaufman/a0000848.html
- Reardon D., Elliot Institute, Psychological Reactions Reported After Abortion. Ημερομηνία Πρόσβασης [12/12/2005] από www.afterabortion.org/Survey2.htm.
- Thomas W. Strahan. Detrimental Effects of Abortion. An Annotated Bibliography With Commentary. 3rd Edition. Ημερομηνία πρόσβασης [6/1/2006] από <http://www.nswrtl.org.au/issues/DetrimentalEffectsOfAbortion.pdf>
- Willke J.C., Why can't we love them both, chapter 29, Ημερομηνία πρόσβασης [14/01/2006] από www.abortionfacts.com/online_books/love_them_both/why_cant_we_love_them_both_29.asp

